

Rapportering til Kompetansepolitisk råd 2018 på nasjonal kompetansepolitisk strategi fra YS

1. Gode valg for den enkelte og samfunnet

- 1.1. Etablere et kompetansebehovsutvalg (KBU) bestående av forskere, analytikere og representanter for alle hovedorganisasjonene i arbeidslivet og departementene. KBU skal sammenstille og analysere kilder til kunnskap om Norges kompetansebehov, nasjonalt og regionalt.
- 1.2. Styrke regionalt folkevalgt nivås kompetansepolitiske ansvar og samordningsrolle, og legge bedre til rette for regionalt samarbeid mellom ulike kompetanseaktører.
- 1.3. Sørge for tilgang til karriereveiledning og et helhetlig system for karriereveiledning, med særlig vekt på de regionale karrieresentrene. Styrke kompetansen til karriereveiledere og rådgivere, inkludert kunnskap om arbeidsliv, arbeidsmarkedets behov for kompetanse, seniorperspektivet, integreringsperspektivet og samisk kultur- og næringsliv.
- 1.4. Videreutvikle samarbeidet mellom opplærings- og utdanningstilbydere og arbeidslivet, for å gjøre utdanningen relevant og for å gi bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i alle regioner.

2. Læring i arbeidslivet og god bruk av kompetanse

- 2.1. Styrke og videreutvikle den digitale kompetansen i hele arbeidsstyrken for å utnytte den teknologiske utviklingen og sikre nødvendig omstilling.

Tilskudd til utvikling av fleksible videreutdanningstilbud i digital kompetanse

YS har utarbeidet og spilt inn forslag til et fleksibelt og individuelt tilpasset opplæringstilbud innen digital kompetanse.

Sammen med de øvrige partene bidrar YS aktivt i prosessen med å utvikle kriterier for tildeling og behandlingen av søknader, og er med dette med på å sikre at det utvikles arbeidslivsrelevante tilbud med god forankring.

YS har internt i egen organisasjon vurdert aktuelle bransjer med behov for utvikling av kompetanse, og vil spille inn forslag om nasjonal satsing på dette.

Se også punk 2.4.

**Partssammensatt arbeidsgruppe i staten
(Tarifforhandlinger i Staten - Protokolltilførsel 5)**

Ved tariffoppgjøret i statlig sektor i 2018 framsatte YS Stat krav om at det skulle opprettes et utvalg innen kompetanseområdet for det statlige tariffområdet som skulle bidra til å sikre riktig kompetanse innen sektoren. Dette resulterte i en protokolltilførsel; nr. 5

Medbestemmelse, samarbeid og kompetanseutvikling:

"Det norske arbeidsmarkedet er i omstilling. Mange arbeidsoppgaver vil automatiseres, robotiseres og utføres på nye måter som følge av den teknologiske utviklingen. Partene har en felles forståelse av at det er behov for å videreutvikle og omstille den samlede kompetanse i staten. Det nedsettes en partssammensatt gruppe som kan bidra til å avdekke behov for tiltak på de utfordringene staten og de ansatte vil møte."

Den partssammensatt arbeidsgruppe er nå nedsatt, og skal arbeide med å avdekke behov for tiltak for å omstille og videreutvikle den samlede kompetansen i staten som følge av den teknologiske utviklingen.

YS har nedsatt en intern arbeidsgruppe som vil bidra inn i den partssammensatte arbeidsgruppa.

Tilskudd til partssammensatt prosjekter for å styrke digital kompetanse

YS har deltatt i den partssammensatt arbeidsgruppe som fikk i oppdrag av Kompetansepolitisk råd å foreslå prosjekter som kan bidra til opplæring knyttet til digitalisering.

2.2. Styrke kunnskapsgrunnet om læring i arbeidslivet og spesielt kunnskapen om verdien av å investere i kompetanseutvikling for samfunnet, virksomheten og den enkelte

YS ga i 2018 AFI et oppdrag om å utarbeide en analyse av endringer i arbeidslivet knyttet opp til nye digitale løsninger. Fokuset er på fire bransjer:

- Helse- og omsorg
- Finans og forsikring
- Busstransport
- Skatteforvaltning

Rapporten kan lastes ned her: <http://www.hioa.no/Om-OsloMet/Senter-for-velferds-og-arbeidslivsforskning/AFI/Publikasjoner-AFI/Digital-omstilling-i-arbeidslivet>

2.3. Samarbeide om å synliggjøre og utvikle karrieremulighetene i yrkesfaglige

YS har vært en aktiv bidragsyter i Yrkesfagenes år. Vi har bidratt med ambassadører til prosjektet, deltatt på ulike arrangement, og synliggjort prosjektet gjennom våre informasjonskanaler og medieplattformer.

Det har vært et bredt engasjement fra YS-leder til tillitsvalgte ute i regionene når det gjelder aksjonen Læreplassjeger.

2.4. Arbeide mer systematisk for å koble kompetansebehov i små og store virksomheter og ulike klynger og næringsmiljø til utdannings- og opplæringstilbydere for utvikling av relevante etter- og videreutdanningstilbud.

Som et ledd i Regjeringens kompetansereform har YS, KS, LO, Unio og Akademikerne sluttet seg til å utvikle et nytt bransjeprogram for kompetanseheving i helse og omsorg. Avtalen ble signert av partene 19. desember 2018.

Målet med bransjeprogrammet er at ansatte med særlig behov får nødvendig kompetanse for å mestre omstilling, og blir værende i jobben sin. Programmet skal bidra til å øke deltakelsen i etter- og videreutdanning, spesielt blant ansatte uten fagutdanning og blant fagarbeidere. Også andre yrkesgrupper vil kunne omfattes av innsatsen.

Bransjeprogrammet skal utvikle ulike tiltak som gir ansatte ny og oppdatert kompetanse. Programmet skal også utvikle og prøve ut tiltak med utgangspunkt i utfordringer som er knyttet til sektorens kompetansebehov framover, og se helse- og kompetanseutfordringer i sammenheng.

YS skal sammen med arbeidstakerorganisasjonene i sektoren komme med forslag til nye tiltak og kompetansetilbud. YS har i egen organisasjon involvert vårt forbund Delta som organiserer arbeidstakere innen dette fagfeltet. Partene vil gå i dialog med kommuner og fylkeskommuner for å sikre at tiltakene blir målrettet og gjennomførbare for ledere og ansatte i sektoren.

Nye tiltak og tilbud skal tre i kraft fra høsten 2019.

Ettersom det er ventet ytterligere satsing på bransjeprogrammer i sektorer preget av stor grad av omstilling, påregnes det at partene vil bli direkte involvert i dette arbeidet. YS har internt i egen organisasjon vurdert aktuelle bransjer med behov for utvikling av kompetanse, og vil spille inn forslag om nasjonal satsing på dette.

2.5. Gjøre det enklere å få dokumentert kompetanse ervervet i arbeidslivet, slik at denne kan utnyttes mer effektivt. Som ledd i dette, vil det utvikles metode og modell for vurdering av kompetanse ervervet i arbeidslivet.

YS har i samarbeid med LO, NHO og Virke utviklet en modell og metode for å beskrive kompetanse som bygges opp i arbeidslivet. Rapporten «Balansekunst» ble lansert i april 2018.

Prosjektet ble gjennomført i varehandelen, men modellen utprøves videre både i handelsnæringen og i andre deler av arbeidslivet. YS deltar i det videre arbeidet med hvordan en bedre forståelse av kompetanse som erverves i arbeidslivet vil bidra til å få bedre løsninger på flere områder i kompetansopolitikken som integrering/inkludering, mobilitet, realkompetansevurdering, karriereveiledning og overgangen mellom utdanning og arbeid.

2.6. Forenkle og forbedre systemene for, og tilgangen på, godkjenning og vurdering av utenlandsk utdanning, yrkeskvalifikasjoner og kompletterende utdanning.

3. Styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet

3.1. Gi fleksibel opplæring på voksnes premisser med sikte på raskere overgang til arbeid eller videre opplæring og at flest mulig voksne får anledning til å ta videregående opplæring.

3.2. Stimulere til bruk av Kompetanseplussordningene, inkludert prosjekter i samiske områder. Kompetansepluss arbeid og Kompetansepluss frivillighet videreutvikles i dialog med partene i arbeidslivet, og med frivillig sektor, herunder VOFO. Det etableres forsøk der Kompetansepluss arbeid kan kobles sammen med fagopplæring.

3.3. Benytte opplærings- og kompetansetiltak mer aktivt i arbeidsmarkeds- og integreringspolitikken, og benytte arbeidslivet mer aktivt som læringsarena.

IA-avtalen

Gjennom den nye IA-avtalen har YS sammen med partene i arbeidslivet og myndighetene forpliktet seg til at også kompetansetiltak kan være nødvendige for å kunne stå i arbeid. Særlig er dette viktig for langtidssykmeldte som på grunn av sykdom eller skade har behov for kompetansetiltak for å kunne kvalifiseres til annet arbeid og til å kunne stå lenger i arbeid.

Samarbeidsprosjekt med Oslo kommune

Som en oppfølging av Hurtigsporet, har YS sammen med Virke og Oslo kommune hatt et samarbeidsprosjekt om å få flyktninger raskt ut i arbeidslivet, kombinert med norskopplæring. Prosjektet ble i 2018 avsluttet, men overført til Oslo kommune som et mer permanent tiltak.

- 3.4. Målrette og effektivisere norskopplæring, introduksjonsprogrammet og øvrige kvalifiseringstiltak for innvandrere. Styrke samarbeidet mellom myndighetene og partene om dette arbeidet.**
- 3.5. Styrke og tilpasse NAVs opplæringstilbud for arbeidssøkere som trenger kvalifisering for å komme i jobb, gjennom blant annet økt satsing på kurs i grunnleggende ferdigheter, norskopplæring og utvikling av to-årig yrkesrettet opplæringstiltak.**
- 3.6. Stimulere til at flere finner læringsmotivasjon og bygger sin læringsevne gjennom opplæring i frivillig sektor.**